

1 november 2006

Dankdag voor gewas en arbeid - C. G. K. Aalsmeer

Eerbied op dankdag

Lezen: Spreuken 3, 1 – 10

Tekst: Spreuken 3, 9

Wij hebben zojuist gezongen: *God die leven heeft gegeven*. En dat hij ons goed wil verzorgen. Praktisch.

Wat zegt het ons op dankdag?

Eerbied op dankdag is nodig

Op dankdag mogen wij de Here loven voor al de goede dingen die hij ons geeft.

Dit betekent dat wij belijden dat hij de enige en ware God is.

Deze erkenning dient onze gehele leven te bepalen.

Hier ligt ook onze schuld.

Wij hebben de Here van zijn eer beroofd met onze zonde. Wij zijn van nature eerrovers van God. Dit is te zien aan de manier waarop wij leven.

Toch heeft de Here uit genade en verlossing beloofd.

Door Christus rechtvaardigt hij de zondaren. Hij neemt de schuld weg. Dit geeft vrijheid en verlossing. En geloof.

Door geloof zijn wij met God verbonden. Door het geloof mogen zondaren de Here de eer geven die hem toekomt. Hoezo? Wie verlost krijgt de eer.

De heilige Geest werkt deze eerbied in het hart van Gods kinderen.

Dit betekent dat de mensen die God van zijn eer hebben beroofd door Christus aangenomen worden.

Nu leert de heilige Geest ons om God te eren.

Het gevolg hiervan is dat de mens weer tot zijn bestemming komt. Gemaakt om zijn Schepper te eren. Door Christus en de heilige Geest mag hij op deze bestemming komen.

Dit verklaart dankdag. Wij belijden dat de Here alleen en ware God is. Dat wij alle gaven van onze inkomen en arbeid van hem ontvangen. En wij mogen de Here danken dat wij mogen geloven dat dit alles een vrucht van genade is.

En wie dit door de Geest doet eert de Here, zegt de spreukendichter.

Het gaat hier dus om God eren. Vereren. Dit is het kernwoord van de tekst. Het betekent ook *loven* (Ps 22:24 - looft Hem, verheerlijkt hem).

Het beste om dit woord te verstaan is van uit de oorspronkelijke betekenis van het gewicht. Zwaar maken. Gewicht geven aan en als zodanig behandelen. Een gewichtig persoon is een belangrijke persoon, iemand van waarde. Zo denken wij over de koningin en behandelen haar ook zo.

God eren is hem als gewichtig beschouwen en zo behandelen. Hem als de ene ware God erkennen. Je erkent dat hij echt en alleen God is. Dan onderschat je hem niet, je neemt hem op zijn woord, omdat je weet dat hij doet wat hij belooft. Ook als hij dreigt. Hij is bij machte om zijn oordeel te voltrekken.

Dus, zegt de dichter, beschouw God als gewichtig. Belangrijk.

Eerbied op dankdag is concreet

Maar hoe eer je God? Hoe doe je dit?

Eerbied voor God kan niet slechts met de lippen plaatsvinden. Anders geldt het woord: *Dit volk eert Mij slechts met zijn lippen (Jes. 29,13)*. Lippentaal. Nee, het moet een zaak van het hart zijn. Waar het hart van vol is...

Eerbied voor God komt dus in concrete daden tot uiting. Je kunt het zien, zegt Jacobus. Zoals in de zorg voor de naaste en de behoefte naaste.

Het eren van God krijgt gestalte in je praktische leven en ook in je omgaan met je bezit en eigendom.

Het gaat erom dat wij de Here erkennen als de Eigenaar en de Koning van ons bezit (Ps 24,1). Alles wat wij bezitten, is geleend.

Eerbied voor God wordt nog concreter indien wij nagaan wat wij van de Here hebben ontvangen:

- geld en goederen

- Eerbied voor God wordt duidelijk in het geven van een deel van onze inkomsten om de dienst aan God te onderhouden. Denk aan de collecte en de vaste vrijwillige bijdragen.
- Maar ook om de behoefte naaste te verzorgen (Spr 14,31)
- negatief betekent dit
 - Wij gebruiken dit niet tot eer van onszelf - om onszelf belangrijker te maken en om daarop te vertrouwen;

- Dat wij God niet eren als wij met ons bezit zijn schepping schade zouden toebrengen. Wat is het effect van ons consumptiementaliteit op de schepping van God?

- **Arbeid**

Het is een middel om in het eigen levensonderhoud te voorzien. Daarmee kun je ook de mogelijkheden in de schepping tot ontplooiing brengen tot eer van God en onze naasten.

Daarom moeten wij onszelf ook afvragen waarop onze arbeid gericht is? Waarom werk ik? Wat bepaalt onze keuze van opleiding en beroep?

Het doel van ons leven is om God te eren. Daar gaat de bijbel over. En dit moet in de gehele breedte van ons leven gestalte krijgen.

Uiteraard roept dit veel vragen op. Zo kun je niet altijd de aard van je werk direct met God in verband brengen. Maar wel kun jij **je houding** op de werkvloer en ten aanzien van het werk in het algemeen met de eer van God in verband brengen.

Er zijn inderdaad ook beroepen die niets in gemeen hebben met het eer van God. Waar de verleiding tot zonde soms groter is.

- **Gaven, talenten en tijd**

Hoe eer ik in mijn omgaan hiermee God? Gebruik en gehoorzaam ik mijn gaven? Of consumeer ik de gaven van andere?

Mijn omgaan met tijd: ben ik *stipt*, optijd. Hoe gebruik ik de *werkstijd* van mijn baas? Drink ik langer koffie dan de bedoeling is? Ga ik vroeger naar huis?

- **Kinderen**

Eer de Here met uw kinderen. Wijd ze aan hem. Zij zijn van God. Eren wij God in onze omgang met onze kinderen? Eerbied voor God wordt concreet in de opvoeding. Over hun omgang met bezit, geld, seks, relaties en alle praktische facetten van het leven.

De heilige Geest leert ons in het concrete leven eerbied aan de Here te geven.

Zo zegt de spreukendichter (3,9) dat je de Here met het **eerste deel** van je inkomsten moet erkennen als God. De eersteling. Het beste deel. Dit was altijd van God. Door het beste deel van je bezit aan de Here te geven eer je hem als God. Zo moesten zij de eerstelingen van de oogst naar de Here brengen. Gods recht op de gehele oogst wordt daarmee erkent. Daarmee wordt erkend dat welvaart een gave van God is. En dat je hele leven van God komt. God geeft, ik ontvang en geniet. Ik eer God.

Deze eerbied is overvloedig

Geef overvloedig eer aan de Here. Uitbundig.

Hier is een rede voor: er is een **belofte** zegt de dichter.

Eerbied voor God raakt ons hele hart, verstand, onze beste krachten en ons bezit. Het beste deel is voor de Here. Onze eerbied voor de Here mag niet bestaan bij een minimum. De Here heeft recht op ons hele leven.

God schenkt zelf deze overvloed van eerbied door zijn Geest. Wij kunnen dat niet zelf opbrengen. Psalm 119,86: *dan vloeit mijn mond steeds over van uw eer.*

Deze overvloed **hoor** je in loven en prijzen. Liederen. De gebeden. Getuigenissen.

Het wordt ook **zichtbaar** in de omgang met ons bezit. De gelovige Israëli schonk het eerste en beste deel van de oogst aan de Here.

Maar **wij** zijn verbruikers, consumenten en kapitalisten geworden dat wij het kleinste en een minimale deel aan de Here geven: een kleine beetje geld; even bidden en bijbellezen – indien; zo weinig mogelijk naar de kerk gaan - hooguit één keer is als zat voor velen...

Ik vraag me af of wij nog het beste deel van wat wij hebben ontvangen en aan God geven? Privé hebben wij vaak genoeg geld, maar om ons heen zijn talloze *behoefte mensen, kerken* sukkelen om te overleven, om van *Derde-wereldlanden* niet te spreken. Wij houden zoveel mogelijk voor onszelf, voor het geval dat, en de oude dag.

Vraag: is onze eerbied voor God overvloedig?

En als wij het over de boeg van verantwoordelijkheid gooien, overstijgt deze dan de eer voor God?

God verbindt de eerbied aan een belofte.

Dan zullen uw schuren met overvloed gevuld worden en uw perskuipen van most overstromen (3,10). In het eren van de HERE ligt een rijke beloning. Deze beloning is een van de redenen om de HERE te eren.

Wie de Here eert, zijn beloften en geboden erkent, zal rijkelijk gezegend worden. En dit ervaren.

Maar het belangrijkste is niet een gevulde portemonnee, aardse zegeningen, maar de Here zelf. Dat is hun hoogste geluk.

Een vrome die arm sterft, is uiteindelijk beter af dan een goddeloze die alleen materiële voorspoed heeft.

Dit moeten wij onze kinderen vooral leren. Vooral in deze tijd in Nederland. Dit is levenswijsheid.

God belooft zegen maar dit staat niet los van de eis van God: **overvloedige eerbied**. God schenkt wat hij ook vraagt. Dit werkt Christus door zijn Geest. Dan stijgt de eerbied uit boven ons bezit en inkomen. Dan gaat het eren over in juichen.

Persoonlijke vragen

Vereert u de Here met uw bezit? Kunt u voorbeelden noemen?

Is uw eerbied overvloedig? Weet u zich afhankelijk van de Geest?

Spreekt u als ouders met uw kinderen, uw kostbaarste bezit, over de zin van bezit, inkomsten en arbeid?

Het is dankdag. De bedoeling is om God te danken voor zijn goede zorgen. Danken is eren.

Doet u dat? Nu met de lippen en hopelijk uw hart? Maar ook gisteren en morgen met uw portemonnee, kinderen, op de werkvloer?

Stilte om na te denken....

Amen